

Handbok för FN-elevföreningar

Svenska FN-förbundet

INNEHÅLL

Vad är en elevförening?	4
Att starta och driva en FN-elevförening	4
Etiska riktlinjer för FN-elevföreningar	5
Aktion FN-aktiviteter för en bättre värld	6
Uppmärksamma FN:s arbete i fält	7
UNFPA	7
UNMAS	7
Agenda 2030	8
Hur era idéer kan bli till verklighet	9
Sprid ert budskap	10

Vad är en FN-elevförening?

En FN-elevförening startas och drivs på en FN-skola av elever som är intresserade av globala frågor. Genom FN-elevföreningen kan ni driva projekt, skapa evenemang och ordna aktiviteter på och utanför skolan. Svenska FN-förbundet stöttar föreningarna med bland annat material, tips på aktiviteter och finns som stöd om ni har några frågor eller behöver inspiration.

Den här handboken är tänkt som ett stöd för er som vill starta eller redan driver en FN-elevförening. Här hittar ni tips på olika aktiviteter, vilket stöd ni kan få av FN-förbundet och vad ni kan göra för att locka fler till er FN-elevförening.

Att starta och driva en FN-elevförening

Har ni ett engagemang för globala frågor och en drivkraft till att vilja göra skillnad? I så fall tycker vi att ni borde starta en FN-elevförening på er skola.

En FN-elevförening behöver inte vara större än en handfull med ungdomar som vill arbeta med globala frågor. Oftast brukar det vara lättast att starta med en mindre grupp för att sedan bjuda in fler. Vissa FN-elevföreningar har en utsedd styrelse och drivs med kontinuerliga protokollförda möten där dagordning skickats ut innan mötet. Detta är inget som FN-förbundet kräver men vi vill att varje FN-elevförening har en utsedd kontaktperson i gruppen som är länken till oss. När ni bildat en FN-elevförening behöver ni därför skicka er utsedda kontaktpersons kontaktuppgifter till FN-förbundets skolenhet som ni hittar här: <https://fn.se/om-oss/organisation/kanslipersonal/> För att kunna driva en FN-elevförening behövs en strategi och en vision.

Visionen är vad ni vill åstadkomma, göra eller förändra – helt enkelt varför ni tycker att det är viktigt med en FN-elevförening. Vid första mötet kan det vara bra att lägga upp en preliminär plan för när ni ska ses och vilka aktiviteter ni vill göra. Ett tips är att ses regelbundet och framför allt kunna kommunicera på ett lätt sätt, genom t.ex. en grupp på Facebook eller skolans eget intranät. En del FN-elevföreningar väljer att genomföra flera små aktiviteter under ett skolår medan andra grupper satsar på två större aktiviteter, där en ligger på hösten och den andra på vårterminen. FN-förbundet stöttar FN-elevföreningar med Aktion FN-paket två gånger per år. Planera gärna ert verksamhetsår efter dessa. Läs mer om Aktion FN på sida 6.

Etiska riktlinjer för FN-elevföreningar

Svenska FN-förbundet arbetar för en värld där de mänskliga rättigheterna respekteras, där väpnade konflikter förebyggs, där det råder social och ekonomisk rättvisa och där utvecklingen är hållbar. FN-förbundet är en religiöst och partipolitiskt oberoende organisation vars verksamhet utgår från FN:s tre huvudpelare: fred, utveckling och mänskliga rättigheter. Alla som verkar på uppdrag av FN-förbundet har ett ansvar att förvalta organisationens värdegrund såsom den beskrivs i förbundets måldokument.

Syftet med dessa etiska riktlinjer är att tydliggöra de förväntningar som ställs på anställda, förbundsstyrelseledamöter, volontärer och andra som i olika sammanhang representerar FN-förbundet, t.ex. FN-elevföreningar på FN-skolor. Uppförandekoden bidrar till ett gott arbetsklimat samt skapar förtroende för FN-förbundet som aktör inom det civila samhället.

VÄGLEDANDE PRINCIPER

• Icke-diskriminering

FN-förbundet värnar om allas lika värde oavsett etnisk tillhörighet, kön, trosuppfattning, funktionshinder, sexuell orientering, politisk åskådning eller ålder. FN-förbundet accepterar inga former av trakasserier eller mobbing.

• Förtroende

FN-förbundet präglas av öppenhet och transparens. Representanter för förbundet, t.ex. i en FN-elevförening, ska ge en rättvisande information om förbundet och dess verksamhet och genom sitt sätt att uppträda se till att förtroendet för FN-förbundet bibehålls.

• Respekt

FN-förbundet eftersträvar ett gott, välkomnande, arbetsklimat som kännetecknas av samarbete, omsorg och ömsesidig respekt, såväl inom organisationen (i FN-elevföreningen) som i möten med andra.

• Anti-korruption

FN-förbundets anti-korrupsionspolicy gäller för all verksamhet. Den som representerar förbundet, t.ex. i en FN-elevförening, ska inte fatta beslut som medför personlig nytta för sig själv eller närstående. Förbundet har som princip att alltid agera vid misstanke om korruption och oegentligheter.

• Ansvar

FN-förbundets ekonomiska resurser kommer bland annat från statliga anslag men även från exempelvis medlemmar och företagspartners. Alla som representerar förbundet, t.ex. i en FN-elevförening, har ett ansvar för att medlen (t.ex. material eller ekonomiska bidrag) används till de ändamål de är avsedda för och på mest effektivt möjliga sätt.

INFORMATION OM RIKTLINJERNA INOM FN-ELEV FÖRENINGEN

Personer som representerar FN-elevföreningen eller utför uppgifter för FN-elevföreningens räkning ska informeras om de etiska riktlinjerna. Stöd för detta ges av FN-förbundet.

EFTERLEVNADE

De etiska riktlinjerna ska ingå som en integrerad del i FN-förbundets verksamhet. Om brister i riktlinjerna eller dess efterlevnad upptäcks ska FN-förbundets ledning informeras. Ledningen ansvarar därefter för eventuell åtgärd. Ledningen ansvarar också för uppdatering av riktlinjerna.

Aktion FN – aktiviteter för en bättre värld

Aktion FN är en aktion genomförd av FN-elevföreningar på FN-skolor. Aktion FN sker två gånger per år då ni som FN-elevföreningar har chansen att sprida information och skapa engagemang för FN och en bättre värld.

Genom Aktion FN kan er skola vara med och uppmärksamma och stötta FN:s arbete. Aktionerna synliggör även er förening på skolan och är ett bra tillfälle för att engagera fler medlemmar till er FN-elevförening.

Till varje Aktion FN följer ett förslag på en aktivitet på skolan och material att använda samt förslag på fördjupning om det aktuella ämnet. Se aktuella Aktion FN-paket på portalen för FN-skolor.

Många FN-elevföreningar väljer att arbeta med någon av FN-förbundets projekt som stöttar FN:s arbete i fält. Detta kan göras delvis genom Aktion FN men även fristående. På nästa sida hittar ni information kring projekten samt tips på aktiviteter för att uppmärksamma dem.

PORTALEN FÖR FN-SKOLOR
fn.se/portalen
Inloggning: albanien

Uppmärksamma FN:s arbete i fält

UNFPA

Världen över utsätts kvinnor och flickor för allvarlig diskriminering på grund av deras kön. I Etiopien utsätts tusentals flickor för barnäktenskap och kvinnlig könsstympning varje år, trots att det är emot lagen. Genom vårt samarbete med FN:s befolkningsfond UNFPA står vi upp för flickors rättigheter i Afar i Etiopien. Genom ett integrerat program arbetar UNFPA för att stoppa dessa övergrepp på flickor och istället stärka flickorna genom att få utbildning och skolgång, samt stärka flickornas egenmakt.

Målet är att samhällena i regionen ska överge barnäktenskap och kvinnlig könsstympning så att flickor ska kunna få en bättre chans att kontrollera sina kroppar, sina liv och sin framtid. För att uppnå målet behövs det stora satsningar, men erfarenheten visar att det går att förändra om hela samhället involveras. Mer information finns på fn.se

Tips på aktiviteter

Uppmärksamma projektet genom att exempelvis anordna en fotbollsmatch där biljettintäkterna går till projektet.

UNMAS

Krig tar inte slut när vapnen tystnar. Minor som ligger gömda i marken dödar civila människor i både fred- och krigstider och hindrar länder från att gå vidare efter en konflikt.

Tusentals människor dödas och skadas varje år. Majoriteten är civila och nästan hälften är barn.

Kadiga leder en samtalsgrupp för flickor om barnäktenskap och könsstympning, tack vare projektet Flicka.

Minor hindrar barn från att gå i skolan, bönder från att bruka sin mark och flyktingar från att återvända hem när kriget är slut. Var med och uppmärksamma FN:s viktiga arbete mot minor.

FN:s minröjningsorganisation UNMAS ser till så att:

- Minoffer får det stöd och den sjukvård de behöver
- Mer mark kan röjas
- Människor som bor i mindrabade områden får riskutbildning.

Mer information finns på fn.se

Tips på aktiviteter

Arrangera en temadag eller utställning på skolan om problematiken med minor.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en uppmaning till att förändra världen. Med sina 17 mål och 169 delmål är Agenda 2030 den mest ambitiösa agenda för hållbar utveckling som någonsin antagits av världens länder. Agenda och dess mål ska hjälpa oss att skapa en bättre, mer rättvis och hållbar värld. Med agendan har vi påtagit oss ansvaret att utrota fattigdom och hunger, rädda vår planets ekosystem och klimat samt minska ojämlikheter och orättvisor.

Agenda 2030 och Globala målen syftar till att skapa en hållbar utveckling. En hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. Det innebär att vi måste leva på ett sätt idag som innebär att framtida generationer ska kunna ha samma möjligheter som vi.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling, det vill säga de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna, var en viktig utgångspunkt i framtagandet av de globala målen. De tre perspektiven genomsyrar målen för att skapa en hållbar, inkluderande och rättvis utveckling för alla.

Tips på aktiviteter

Bjud in en av FN-förbundets ambassadörer för Agenda 2030 att föreläsa på skolan. Skapa en arbetsgrupp på skolan som kan utreda på vilket sätt skolan kan arbeta för att bidra till att de globala målen uppfylls.

Ni hittar fler aktivitetstips på portalen för FN-skolor: fn.se/portalen. Inloggningsnamn: albanien

Hur era idéer kan bli till verklighet

Hur ska man gå tillväga när man planerar ett projekt? Det finns mycket att tänka på och oftast tidsramar att passa. Här kommer en kort introduktion till vad man kan tänka på när man vill få sin idé att bli till verklighet!

Ibland pratar man om olika stadier när man planerar och genomför projekt. Här kommer vi gå igenom sex stycken stadier: Idéstadiet, förberedelsestadiet, genomförandet, utvärderingen, uppföljningen och redovisningen.

1. Idé

I det första stadiet är det inte alltid klart vilket slags projekt man vill genomföra eller hur det ska utformas. En bra början är att fundera på vad det är man vill förändra. Vad borde vi sprida kunskap om? Vad vill vi förändra eller påverka? Det kan redan här vara viktigt att genomföra en mindre omvärldsanalys – vad finner människor intressant? Glöm inte att reflektera över hur mycket resurser ni har tillhands, både i form av tid och i pengar. När ni har kommit fram till vad ni vill göra är det viktigt att formulera mål och syfte med projektet.

2. Förberedelse

I det andra stadiet börjar man förbereda sina aktiviteter. Vilka aktiviteter kan förmedla ert budskap eller sprida kunskap? Hur ska ni kunna genomföra dem och vilka metoder är mest lämpliga? Här konkretiserar ni det ni funderade på i det första stadiet. Se till att dela upp arbetsuppgifterna och skriv gärna en "att göra"-lista. Det är viktigt att ni diskuterar vilka förväntningar ni har på varandra och vem som har vilket ansvar. Diskutera även riskerna med projektet – vad gör ni ifall något inte fungerar som det ska? Har ni någon reservplan?

3. Genomförande

Det är dags att genomföra aktiviteten! Ibland kan det vara bra att innan dess även marknadsföra ert evenemang ifall ni tror att det behövs. Det kan också vara bra att prata om vem som deltar under själva tillfället, hur ser ansvarsfördelningen ut, och vill ni kanske fotografera eventet?

4. Utvärdering

Det kan vara nyttigt att avvakta lite med utvärderingen för att sedan komma tillbaka med nya ögon. Bestäm er först för vad som behöver utvärderas och hur ni gör det. Är det bäst att samla in enkäter? Analysera det ni fick in av utvärderingen och reflektera över projektets mål och syfte. Nådde ni ert mål? Vad gick bättre eller sämre än ni förväntat?

5. Uppföljning

I det här stadiet fokuserar man på vad som uppnåddes. Väcktes ett intresse eller engagemang? I så fall – hur kan ni ta tillvara på det? Ifall ett engagemang har skapats kan man fundera på om det kan vara givande att anordna flera, liknande, projekt.

6. Redovisning

Har man varit beroende av bidrag är sista stadiet väldigt viktigt. Man måste alltid visa på vad man har gjort med de olika resurser man blivit tillgiven, av flera olika anledningar. Dels är det viktigt att visa sig trovärdig och ambitiös ifall man vill kunna ansöka om bidrag vid ett senare tillfälle, men även för att bidragsgivarna oftast måste visa på vad bidragen har gjort för nytta på lokal nivå.

Se även den digitala projekthandboken som ni hittar på portalen för FN-skola.

Sprid ert budskap

Oavsett vilken global fråga ni arbetar med att uppmärksamma så är det viktigt att ni lägger upp en strategi för hur ni ska sprida ert budskap.

På skolan

Sätt upp affischer och be skolans webbansvariga att publicera på skolans hemsida. Ladda ner affischer och material från FN-förbundet för att sprida och hänga upp i korridorerna. Be lärarna om att få komma in i klassrummen för att informera om ert arrangemang.

I det lokala samhället

Häng upp affischer på anslagstavlor på torget och i biblioteket. Sätt in en annons i lokaltidningen. Be FN-förbundet om hjälp att skriva ett pressmeddelande som kan skickas till de lokala tidningarna. Be lokala FN-föreningar om hjälp att sprida era budskap i sina kanaler. Här kan ni se vilken er närmsta lokala FN-förening är: fn.se/engagera-dig/engagera-dig-lokalt-lokalforeningar/

I sociala medier

Facebook, Twitter och Instagram ger er möjlighet att sprida ert budskap, marknadsföra era arrangemang och även locka fler att engagera sig i er FN-elevförening.

Till sist

Behöver ni stöd i ert arbete med er FN-elevförening? Eller vill ni bolla era idéer med någon? Tveka inte att höra av er till FN-förbundets skolenhet. Ni hittar kontaktuppgifter till dem här: <https://fn.se/om-oss/organisation/kanslipersonal/>

Lycka till!

Ibland är det en bra idé att anordna aktiviteter i samband med internationella dagar. Här nedan finner ni ett urval och fler finns på FN-förbundets hemsida:

FN-dagar

8 mars	Internationella kvinnodagen
4 april	Internationella dagen mot minor
11 oktober	Internationella flickdagen
17 oktober	Internationella dagen för utrotning av fattigdom
24 oktober	FN-dagen
10 december	Mänskliga rättigheternas dag

